

досліджуваного феномену, концептуальну основу якої будуть складати перспективні підходи: *системний, компетентнісний, особистісно-діяльнісний*.

Отже, вирішення актуальних питань проблеми формування навичок (skills) майбутніх фахівців стає головним завданням галузі педагогічної освіти – науковців, дослідників та викладачів педагогічних вишів. В освітньо-педагогічному середовищі, у непростій ситуації воєнного стану, особливе ставлення зараз надається проблемним питанням процесу формування організаційно-педагогічних навичок майбутніх учителів, зокрема, учителів музичного мистецтва.

Подальшими напрямками наукового пошуку є перспективні підходи у формуванні організаційно-педагогічних навичок майбутніх учителів, наявність відповідної програми, розробка необхідного методичного інструментарію та матеріалів.

Список використаних джерел:

1. Жуков В.П. Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до організації інтегрованого навчання учнів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. / [редкол.: Т.І. Сущенко (гол. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2017. Вип. 55 (108). С. 174-180

2. Тарарак Н.Г. Міжпредметні зв'язки вокально-хорових дисциплін у фаховій підготовці майбутніх вчителів музики: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Харків, 2008. 233 с.

3. Попова О.В., Губа А.В. Особистісно-діяльнісний підхід. Наукові підходи до педагогічних досліджень: колективна монографія. Харків, 2012. С. 216-245.

4. Ткаченко Т.В. Теоретико-методичні засади професійної культури вчителя музики й співу: монографія. Харків, 2008. 323 с.

УДК: 37.091.12:005.962.131:364.652

МОДЕЛЬ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ЗРОСТАННЯ ВИКЛАДАЧА ЗВО ЗА ДІЯЛІСНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ У СКЛАДНИХ СОЦІАЛЬНИХ УМОВАХ

Хахула Л.П.,

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри менеджменту*

Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Україна

Хахула Б.В.,

*доктор філософії в галузі економіки,
доцент кафедри менеджменту*

Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Україна

Основним фактором, що забезпечує демократичний поступ України,

відповідно до принципів євроінтеграційних цінностей, є впровадження нині системи ефективного управління в усі сфери життєдіяльності людини, так як Україна як європейська держава ставить перед собою завдання не лише ефективно забезпечувати успішне зреалізування соціально-політичних та соціально-економічних реформ, але й досягнення нової якості життя, що передбачає гармонізацію суспільних взаємовідносин.

Інтеграція вітчизняної системи освіти до європейського й світового освітнього просторів є тривалим процесом, який передбачає формування таких характерних ознак, як компетентність, що включає гуманність, спрямованість на саморозвиток, інноваційність, особистісну орієнтацію сучасних освітніх систем на інтеграційні процеси, створення досконалої та ефективною системи її управління закладами вищої освіти та ін. Однак ці завдання можна зреалізувати завдяки моделюванню управлінської діяльності викладача вищої школи.

Підвищення ефективності управління функціонуванням та розвитком освітньої організації є пріоритетними в теперішній час. Аналізуючи основні державні документи, що стосуються вищої школи приходимо до висновку, що основною ідеологією сучасної освіти є ідея розвитку. Розвиток освітнього закладу слугує процесом постійних змін, викликаний зовнішніми чи внутрішніми протиріччями. Розвиток освітньої організації та розв'язання завдань, що стоять перед системою освіти цілому, перспективним напрямом нині є ціннісно-орієнтоване управління освітнім закладом на засадах інституційного підходу.

Однак необхідно постійно тримати у фокусі уваги можливі ризики щодо реалізації поставлених завдань. До можливих умов, що призводять до ризиків, можна віднести ризики від настання несприятливих соціальних наслідків, пов'язаних з масовими міграційними процесами, як внутрішніми, так і зовнішніми, особливо під час війни. Зокрема, негативний вплив на стабільний розвиток освітнього середовища можуть виявити дестабілізуючі гуманітарні фактори. Подолання «можливих ризиків, здатних надати значний негативний вплив на реалізацію заходів за рішенням поставлених завдань, а також знизити «позитивні ефекти, отримані на попередніх «етапах модернізації освіти» можливо за умови застосування теорії «соціального управління та розуміння управління освітою як одного із видів соціально-педагогічного управління, яке підтримує цілеспрямованість та організованість навчально-виховних, інноваційних та ін. процесів у системі освіти.

Основні засади розвитку викладацького компетентнісного потенціалу з урахуванням специфіки вищих шкіл, що функціонують у складних соціальних умовах, націлені на поєднання колективного та індивідуально орієнтованого підходів. Суть ідеї полягає в тому, що зміст зростання викладачів вищої школи в соціальному контексті визначається за допомогою процедур переговорів, узгодження інтересів, потреб кожного педагога, професійних співтовариств, викладацького персоналу в

цілому і управління освітньою організацією. Такий підхід не відкидає участі педагогів у традиційних формах підвищення кваліфікації.

Цей підхід до розвитку викладацького компетентнісного потенціалу з урахуванням специфіки нинішнього освітнього процесу, що функціонує у складних соціальних умовах, здійснюється, якщо реалізуються такі принципи: принцип «зони найближчого розвитку», обґрунтований Л. Виготським; принцип поєднання індивідуальних та групових форм професійного розвитку; принцип мобільності навчання; принцип стимулювання; принцип тьюторського супроводу професійного розвитку освітян.

Слід зазначити, що технології та структура проведення заходів щодо зміцнення кадрового потенціалу ЗВО, що функціонують у складних соціальних умовах (за умов війни, наприклад), повинні бути адекватні переліченим принципам. Це може бути традиційні освітні технології, де використовуються як навчальні лекції, семінари, практичні та лабораторні заняття, творчі роботи, контроль за засвоєнням знань. Водночас у процесі проведення заходів щодо зміцнення компетентнісного потенціалу у викладачів вищої школи, що функціонують у складних соціальних умовах, можуть з'являються нові технології, однією з таких технологій може стати така комплексна технологія організації заходів щодо зміцненню кадрового потенціалу ЗВО, що функціонують у складних соціальних умовах, як модерація. Основу змісту технології модерації становлять «педагогічні, психологічні та соціологічні аспекти, спрямовані на активну зацікавлену участь усіх викладачів в освітньому процесі, на забезпечення комфортності, формування націленості їх на досягнення результатів».

Технологія модерації дозволяє значно підвищити результативність та якість освітнього процесу через активізацію аналітичної та рефлексивної діяльності викладачів, розвиток дослідницьких та проєктувальних умінь, розвиток комунікативних здібностей та навичок роботи в команді.

Відповідно взаємодія учасників щодо зміцнення педагогічного комунікативного зростання є основою єдності, конструктивності взаємин, що забезпечують можливість швидкої реакції, необхідних для будь-якого компетентнісного розвитку. Основними характеристиками взаємодії є взаєморозуміння, взаємопізнання, паритетні взаємини, взаємні дії, взаємовплив та ін.

Отже, заклади вищої освіти, що функціонують у складних соціальних умовах, діяльнісно спрямовані на формування у педагогів професійних компетенцій для ефективної професійної діяльності з урахуванням соціального контексту. Основними механізмами компетентнісного зростання викладачів у вищій школі є методологічна підтримка ініціатив, проєктів, участь педагогів у колегіальних органах і громадських спільнотах, творчих групах та ін. Перспективним механізмом є підтримка освоєння викладачами компетенцій та позицій тьюторів, наставників, консультантів, модераторів. Важливу роль у підвищенні якості педагогічної майстерності відіграють

методичні семінари, які описують досвід роботи, складають плани зростання викладача виробляють критерії для самоперевірки, моніторингу та діагностики набутих компетентностей.

Сьогоднішня система цінностей освіти передбачає переосмислення характеру педагогічної взаємодії за якої замість одnobічного впливу викладача на студентів у навчальній аудиторії приходить ідея двобічних паритетних взаємин. В новій українській моделі освітньої реальності в умовах сьогодення підґрунтям слугують принципи і прийоми мислення, що розвиваються на методологічній основі синергетики. *Організація освіти за сучасної онлайн-платформи «Moodle»* направлена на ефективне *забезпечення активного навчання* в дистанційному форматі. В межах платформи зазначено та визначено показники (результативність, доступність, ресурсомісткість, оперативність, інтегративність) здійснення оцінки якості впровадження в освітній процес дистанційного навчання.

Важливо, що в умовах самоізоляції у кожного українського студента і викладача відбулася переоцінка власних освітніх цінностей: віртуальне освітнє середовище ніколи не зможе замінити прямого освітнього контакту викладача і студентів у навчальній аудиторії.

Список використаних джерел:

1. Сущенко Т. І., Бессараб А. О. Управлінська культура викладача вищої школи –вирішальний фактор інноваційного професійного зростання. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 2018. №58-59. С. 463–471.
2. Ребуха Л. З. Інноваційні процеси вищої школи: технологічний аспект. Теорія і практика розвитку наукових знань (частина III) : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 28-29 груд. 2017 р.). Київ: МЦНД, 2017. С. 35–36.
3. Шарата Н. Г. Теорія і методика управління інноваційно-педагогічною діяльністю у вищих навчальних закладах [моногр.]. Миколаїв, 2015. 354 с.
4. Яновська А. Сутнісні особливості моделювання в управлінській діяльності викладача вищої школи. Збірн. I Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку» (Тернопіль, ЗУНУ, 20 трав. 2021 р.) Тернопіль, 2021. С. 58–61.

УДК 378.147:351.82

АСИНХРОННЕ НАВЧАННЯ ЯК МОЖЛИВІСТЬ РЕАЛІЗОВУВАТИ ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Ігнатенко В.Д.,

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри романо-германської філології та перекладу соціально-гуманітарного факультету

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна